

Szerkesztési iroda:

uri-uteza, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Börmentetlen levelek csak ismert
kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Róthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3.50

Hirdetmények díja:

6 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr
Nyílt-tér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

az

„ALFÖLD”

czimű politikai napilap

julius—szeptemberi évnegyedére

Előfizetési feltételek:

Helyben:

Negyed évre 3 ft — kr.
Két hóra 2 „ — „
Egy hóra 1 „ — „

Vidékre:

Negyed évre 3 „ 50 „
Két hóra 2 „ 40 „
Egy hóra 1 „ 20 „

Az előfizetési összeget kérjük Bettelheim-testvérekhez vagy az „Alföld” kiadó-hivatalához bérmentett levélben annyival inkább beküldeni, miután a nyomtatandó példányok száma nem fog az előfizetők számán túlterjedni.

A kiadó-hivatal.

Aradváros főispánságának betöltése.

Arad, június 19.

(T.) A városi főispánok nálunk eddig teljesen szokatlan intézménye rendkívüli óvatosságot és tapintatot igényel a kormány részéről, az azzal megbízandó közegek megválasztásánál, hogy az új intézmény iránt már előzetesen nyilvánult bizalmatlanság hogy ugy mondjuk: idegenkedés jó eleve eloszlatassék s ez hivatását ugy az illető törvényhatóságok, mint a végrehajtó hatalom kellő képviselése érdekében sikeresen teljesíthesse.

Ép azért őszinte megnyugvással fogadtuk a lapunkban már régebben közölt hírt, miszerint Aradváros főispáni hatáskörével Dáni Ferencz fog megbízni, miután nevezett derék polgár és hazafi mindazon jó és szép tulajdonokat egyesíti magában, melyek egy művelt város polgárságának őszinte bizalmát képesek számára biztosítani. De másrészt azonnal a hír keletkeztekor aggodalommal töltött el bennünket a körülmény, hogy Dáni ur nemcsak Arad, de egyszersmind Szeged és Kecskemét városok főispánja is leendő.

Ki csak némileg ismeri városunk bonnyolódott viszonyait, a legtöbb más városótól eltérő ethnographiai sajátosságait, meg van győződve, hogy itt a főispáni teendők halmazára egy idejét és tehetségeit egészen városi érdekeinknek szentelő főispáni közege van szükségünk, vagy pedig, ha már az államköltség megtakarítása képezi az egyik irányadó szempontot, lefeljebb még egy oly városra terjeszkedik ki az aradvárosi főispán hatásköre, mely az anyagi viszonyok és nemzetiségi elemek homogenitására nézve közelebb áll városunkhoz, mint Szeged és Kecskemét.

Nagyon is tekintetbe veendő körülmény, hogy nevezett városok tulajdonképpen mérvben földmiveléssel foglalkoznak, míg ellenben Arad határozottan iparos és kereskedelmi város, mely amellyel vegyes lakosságánál fogva, amazoktól egészen más igények s bajok halmazával táruul a főispán működése elé. Másrészt Arad s a nevezett városok közötti távolság is oly jelentékeny, hogy az illető főispán a legnagyobb erőmegfeszítéssel sem lenne képes az 1870. XLXII. t. cz. 53-ik §-ának, — mely szerint a főispán a végrehajtó hatalom képviselője, mint ilyen ellenőrzi a törvényhatósági önkormányzatot és őrködi a törvényhatóság által közvetített állam-közigazgatás érdekei felett — kellő módon eleget tenni.

Hiszen városunk oly polyglott viszo-

nyai, elemei és igényei közt, még egy idevaló s folyton itt lakó embernek is számos évre van szüksége, hogy lakosainak hatósága s az állam irányában táplált méltányos igényeit alaposan tanulmányozhassa s felismerhesse, — hogyan lehetne tehát azt kívánni egy az itteni helyzeti körülményekkel csaknem teljesen ismeretlen egyéniségtől, hogy ily különböző három városban feladatának megfelelhessen?

A rivalitás és elégtelenség kiapadhatlan forrásul szolgál a három város egyikében előbb utóbb nyilvánulandó tapasztalat, hogy az új főispán kénytelen volt Szeged vagy Kecskemét miatt Arad, s megfordítva: az utóbbi két legtöbb tekintetben egyforma város ügyeit aradi tulhalmozott teendői miatt elhanyagolni.

Az új törvény annyi jog és kiterjedt hatáskörrel terhelte a főispáni hivatalt, miszerint határozottan kétségbe kell vonnunk, hogy egy teendőinek minden téren s tekintetben pontosan és igazságosan megfelelni akaró főispán, egyszerre több törvényhatóságra terjeszthesse ki hatáskörét. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy érdes pártviszonyaink közt, a legkisebb tévedés vagy mulasztás bármely tekintélyes — legalább számban vagy befolyásra tekintélyes — társadalmi osztály valamely jogosult igénye rovására, habár az a helyi viszonyokban avatlan s lehet rosszul informált főispán akarata s szándéka nélkül történne, — egyszerre megnyitná a bizalmatlanság és gyanúsítás zsilipjeit, s csakhamar collisióba jöhetne a helybeli politikai hangulat a főispán hatáskörében képviselt állami intenciókkal. . . .

Százszoza nehezebb helyzete leendő a városi főispánoknak a megyékénél, miután előbbieknél a traditio s megszokás, részben pedig a szigoruan körvonalozott hatáskör nagy könnyebbségükre van, — míg a városiak a törvény holt betűin kívül még nem bírnak a közvélemény hajlamában oly szövetséges tényezőket, mely a rendszeres és a közigényeknek megfelelő eljárást nekik legjobb akaratuk mellett is biztosítja, de küzdeniök s teremteniök kell folytonosan, ha csak a városi főispán-ságot nehezen türt burocratikussá, az önkormányzat elébe folyton nehézséget gördítő gépezetté nem akarják alászállítani, mely ahelyett, hogy az állam intencióihoz vonzaná, még inkább eltávolítja a polgárságot.

Azért mielőtt a városi főispánok kineveztetnének, nagyon ajánljuk a kormánynak, az általunk fennebb jelzett helyi körülményeket figyelmére méltatni, s vagy Aradnak magának egy főispánt adni, vagy ha már másként nem lehet, városunkat egy főispán alatt oly más várossal koordinálni, mely népségi, kereskedelmi s kulturai tekintetben lehetővé teszi a főispán egyöntetű működését.

Ismételjük: e felszólalásra legtávolabbról sem az ide kinevezeteni szándékolt tiszta és hazafias jellemű egyéniség személyisége, hanem három oly minden tekintetben különböző törvényhatóság, milyen Arad, Szeged és Kecskemét egy főispán hatáskörében egyesítésének indokolt incompatibilitása — készített.

Horvát Boldizsár

volt igazságügyminiszter következő levelet intézte az aradi ügyvédegyülethez:

„Tisztelt Kartársaim! Ó felsége a király meghallgatván elbocsátatásom iránti kérelmemet, az igazságügyi miniszteri tárcza további vezetésétől engem legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Hálátlanságot követnék el önök irányában, ha a válás percében meleg köszönetet nem mondanék önöknek azon nemes rokonszenvért s erőteljes támogatásért, a melyet négy évi hivataloskodásom alatt személyem s a gondjaimra bízott ügy iránt oly sokszor tanusítottak.

Mély fájdalmat érzek a fölött, hogy az igazságügyi reform megkezdett művét csaknem befejezetlenül kell hátrahagynom; de fájdalmamat némileg enyhíti azon remény, hogy megrendült egészségem helyreálltával talán nem sokára ismét a zászló alá léphetek s hogy önök soraiban, mint közkatona, még megérem eszméink diadalát, a melyet mint vezérnek kivívnom nem sikerült.

Engedjék meg önök, hogy azon vigasztaló hitben távozhassam helyemről, hogy visszavonulásom csak a hivatalos visszonyt szünteté meg közöttünk, de nem az elvokonság s az ügyszerszet baráti kapcsolat, a melyek fölött én részemről hi kegyelettel fogok őrködni mindig.

Fogadják önök hálám ismétlése mellett őszinte tiszteletem, nagyrabecstülsémet és ragaszkodásom kifejezését.

Badenben, 1871. évi június hó 10-én.

Horvát Bold. m. k.

Az itteni ügyvédegyület legutóbb tartott ülésében egyhangulag elhatározta, miszerint fennebbi szívélyes sorokra, legközelebb szintén levélben fog Horvát urnak válaszolni.

Mazzini a communeról és a nemzetgyülelésről.

A franciaországi eseményekkel szemben érdekes Mazzini véleményét meghallgatni, melynek a „Roma del popolo” lapjában következőleg ad kifejezést:

A düh, bosszu és vérszomj orgiái, melyek színhelye Páris vala, kétségbeeséssel töltönek el lelkünket, ha csak véleményem és nem hittem is bírnánk. Egy nép, mely eszeveszetten és őrdjüngésből saját fogaival önmagát tépi szét s ordítva saját tagjait marczangolja, mely őrdjüngös táncot jár az önmagának ásvott sir körül, mely öl, gyilkol, gyújtogat s egyik bűnből a másikba esik, eszme nélkül, cél nélkül, remény nélkül, az őrdült kiáltásával, ki saját magyáját gyújtja föl azon ellenség személtárára, kit legyőzni nem bírt — Dante egyik legrémlemből látományára emlékeztet. Az 1793-ki rémuralom legalább birt való vagy képzelt céllal, mely Franciaország egységében és védelmében állott.

Marius és Sulla vérengzése is megérthető. De miért folyt a vér Párisban? Mért harcoltak ott mindkét félén oly állati dühvel? Mért gyilkoltak ott oly vérszomjjal s indián kegyetlenkedéssel? A commune, mely nem hazafias vagy emberi ségi elvből, hanem párisi érdekéből vette eredetét, szándékosan meggyilkolta a tuszokat, kiknek halála ügyüknek nem használhatott semmit s szándékosan gyújtja föl a palotákat s a régi dicőség emlékeit. A nemzetgyűlés összeáll, hogy béke vagy háború felett határozzon és anélkül, hogy létének törvényes cizme volna, kegyetlen mérszárlásokat rendel, rakásra löveti a foglyokat s öldöklésre igatja a zabolátlan soldateskákat, mely testvérei gyilkolásával el akarja fejeletni a németektől szenvedett vereségeket, s még akkor sem szűnik meg a bujtotatással, semmire való dicsérettel s aldiadalmas frázissal, midőn már veszélynek nyoma sincs s a commune emberei elhullottak, elfogtak vagy futamlok.

A vér patakban foly és még fog folyni minden más indok nélkül, mind bosszuállásból, gyáva gyűlölet és kegyetlen félelemből, aljas szenvedélyekből, melyek mindenkor kázhozlatandók, kivált pedig ha Kain bűnére emlékeztetnek, s ugyanazon nemzet fiait közt dühöngnek. És e jelenetet egész Franciaország nézi anélkül, hogy egyhangu tiltakozással elnémította volna a commune nyilvánított célzatait, vagy hogy a versaillesi nemzetgyűlés diktatorának fölébe kiáltotta volna, mint Macenas Augustusnak: Sur ge Carnifex.

Hát mit Európa! Itália! Nincs-e nekünk is kötelességünk? S azon vagyunk-e, hogy azt teljesítsük? Szabad-e nekünk egy öngyilkos nép göröcsön halálós küzdelme felett vigasz nélkül kétségbeesnünk, mi gyávaság volna s a közel halál előhírnöke is lehetne, ha tetlenül néznénk a mi reánk is szakadó jövő szörnytetek elé.

A mi kötelességünk az, ha határozottan és nyíltan váljunk el mind két párttól, s gondoskodjunk arról, hogy Olaszországból ki ne vesszen az erkölcsi érzet. Jaj nekünk, ha lelkünk mélyében nem érezzük, hogy csak jó és lehetséges a haladás! Jaj nekünk! ha akkora gonosz az igazság és hazugság szent háborúja, melyet Európa viv, élető eszme, világító cél nélkül csak a pillanat és egyese nyomorult szenvedélyeinek eredményeként vívatott!

Ismételtem, mi nekünk ünnepélyesen el kell válnunk mindkét párttól. Az örök igazság nincs sem az egyikkel, sem a másikkal. A két császárság és a két bourbon monarchi Franciaországot demoralizálta. Csak az általános nemzeti művelődés, a köztársaság önmagából leendő újjászülése állíthatja helyre az egységet. A köztársaság pusztá formája nem segít semmit. Ezt elhallgatni kötelességmulasztás volna.

A magyar delegáció köréből.

Bécs, június 17. A magyar delegatio külgügyi albizottságában Szlávny közölte a Lloyd társulattal kötendő szerződést. A már ismertetett részletekhez járul azon kikötés, hogy a hat évre szóló Lloyd szerződés a vámszerződés felmondása folytán előbb is megszűnik. Az 1,700 ezer forint subventio helyben hagyatott, a szerződés további tartama a subventio indoklásul tudomásul vétetvén, ratificatiója a törvényhozások illetősége elé tartozónak nyilvánított. — A tengerészeti albizottság a tengeri szolgálat és intézetek cizimeit letárgyalta, a polai iskola közös költségen leendő fenntartását elfogadta. A fiúmei tengerészeti iskolában a magyar nyelv kötelezett tantárgynak nem vétetett fel, azonban három magyar tanár lehetővé teendő e nyelv elsajátítását.

Bécs, jun. 17. Beust kijelentette, hogy Ausztria-Magyarországnak nincsen semmi utódognodlata Németország ellen s csak Poroszországgal kívánatára nem szüntetik meg minden képviseltetés a déli udvaroknál. Rómában a követi állomás szintén Olaszország kívánságára hagyaték meg, hogy a pápa souverainitása és függetlensége különleg is megóvassék. A párisi osztrák követségnek a londonival szemben való magasabb dotálását illetőleg megjegyezte Beust, hogy ez még Hübner idejében állapított így meg s mivel a követnek sem hatáskörre sem személyére nézve nem történt változás, a fizetés leszállítása a szolgálati rendszabályokba iktóznék. — A pontusi conferentia a magyar delegatio külgügyi albizottságában csak mellesken említett fel. — A rendelkezési alap felemelése bizalmi kérdéssel tekintetű és megszavaztatott, minthogy a delegatio helyesli a cancellár politikáját, t. i. a békét minden irányban s a baráti viszonyok fenntartását Német- és Olaszországgal.

Bécs, június 17. A magyar delegatio tengerészeti bizottsága két cizmet változtatlanul elfogadott. Azon javaslat, hogy a polai tengerészeti iskolában a magyar nyelv kötelező tantárgyul felvétsék — elvetetett (!) — A magyar delegatio külgügyi bizottságának az albizottság a territorialis divisiokról és elhelyezésekről referált. A bizottság azon óhaját fejezte ki, hogy a magyar ujonczok in-

Arad, június 19.

A berlini conservatív lapok kezdik a franciaia köztársaságok életképesnek tartani, ha ugyan a jelenlegi kormány nem szűnik mentől szorosabbra összehívni kezei közt a kormányzás gyeplőit. Mint egy távirat jelenté, a német megszálló-csapatok előbbi, mint ez kikötve volt, redukálása is szándékoltatnak a berlini kormány által, sőt a „Kreuz Ztg.” kijelenti, miszerint az csak anach. Chambord gróftól, ha azt hiszi, hogy a monarchiát a régi alapokon helyreállíthatja. Az Orleansokra haragusz-nak Berlinben azon manifestum miatt, melyet Zoinville herczeg a háború tartama alatt kibocsátott a franc-tireurökhöz, és a „chiselhursti”-ek felett pedig a „magasabb körökben” jóízűen gnyolódnak. Berlinből ilykép elég kedvező szél fu Thiers terveire.

Pouyer-Quertier állítólag már elkészíté a pénzügyi-tervet. Ezen terv szerint évenként 600 millió álland rendelkezésre, és pedig részint a kiadások megkisebbitése, részint az adónemek átalakítása folytán. Azon összeg, melyet Franciaország, kölcsönzés útján kell megszereznie, 8 milliárdra megy, 5 milliárd a hadikárpótlásra s 3 milliárd pedig, hogy a községeknek azon veszteségek megtérítésének, melyeket a Németországgal folytatott és az utóbbi polgárháború alatt szenvedtek; 5 milliárd ebből kölcsön útján vétetnek fel, 5 százeleknyi kamatoztatás mellett. A miniszter azonban, fentartja magának a kamatlábot később 4 és fél és 4 százalékra szállítani le. A kölcsön törlesztése tíz év alatt venné kezdetét. A községek lassankint elégtettének ki, és legelső szükségleteiken úgy fognak segíteni, hogy kincstári jegyeket kapnak 1—2 százalékos kamattal. A börzére e combinatio jó hatást gyakorolt.

Azon hír, miszerint Jules Favre vissza fogna a külgügyi miniszteriumtól lépni, és a semmitörésék első elnökévé nevezetnek ki, mind több alapot kezd nyerni.

A „Daily Telegraph” jelenti jun. 16-ról, miszerint Versailles mindenesetre októberig megmarad a kormány székhelyeül a haditörvényszéki tárgyalások a communisák vezetői ellen 19-dikén délelőtt veszik kezdetüket.

Legelőször a következő egyének felett fog a törvényszék ítéletet mondani: Rochefort, Vermorel, Ch. Quentin (a „Reveil” lap munkatársa), Joude (a commune pénzügyminisztere), Cavalier (Pipe-en-Bois név alatt ismeretes, Gambetta hivatalnok), Grousset (az ismeretes delegált a külgügyekre nézve), Mourót (Rochefort titkára és barátja), Rossel, Assy és Assy tábornokának tagjai, u. m. Delbrück ezredes, Renaud kapitány, Pallas hadnagy, volt katonák. A haditörvényszék ülései nyilváno-

sak leendnek, Vermorel nincs sulyosan megsebezve és jelenleg kózházban ápolatik.

A francia pótválasztásokig tartó időköz, mint előre el lehetett gondolni, a pártok heves küzdelme fogja betölteni. Ezen küzdelemben, mint már több ízben megjegyeztük. A bonapartisták, aránylag, legnagyobb erélyt fejtenek. A városok és vidékek mindenfelé el vannak árasztva bonapartista ügynökökkel, kik minden képzelhető eszközt felhasználnak a napoleoni restauráció eszméinek terjesztésére. Thiers ugyan mindent elkövet, hogy ezen igazságoknak lehetőleg elvegye életét; de a száműzetési törvény megszüntetése általa lehathatóságosabb eszközt bocsátotta ki kezéből, melyet a rendőrség minden törekvése és ébersége sem képes pótolni.

A vidéken petitiókat irnak alá, melyek V. Henrik visszatérését és a pápa világi uralmának visszaállítását követelik. Hogy az aláírók száma annál nagyobb legyen, a pápát még hat éves gyermekekkel is letétetik irástudások első próbáját. Midőn Dauplu nevében egy atya azt követelte, hogy fiának neve mellé legalább ezen megjegyzés tétessék: „tizenkét éves”, kérelme egy katégorikus „non possumus”-al megtagadtatott. — Rómában de Charette trónok, egy ünnepélyes isteni ízsztélet után egész ezredét fölajánlotta Jézus s így kiáltott: „Jézus szíve, színeszek mentsd meg Franciaországot!”

Ezen igazságok előjátékul akarnak szolgálni Chambord gróf visszatértehez, mi július közepén fog megtörténni. Chambord gróf loire-parti várkastélyának helyreállításán erőlyesen dolgoznak, mely kastély a royalisták üzelmeinek színhelye fog lenni, mint 1850-ben Wiesbaden volt. Egy hír szerint, mely megbízható forrásból jő, a nemes gróf párthívei által fedeztet 10 milliónyi kölcsönt vett föl, hogy azon költségeket fedezze, melyeket Franciaország tronjáért rendezendő hadjárata igénybe fog venni.

A „Köln. Ztg.”-nak írják jun. 11-ről:

Az orleanista lapok tele vannak az Orleans-hercegekről szóló hírekkel. A hercegek számos látogatást kapnak a jobboldali képviselőktől. Joinville herceg Randonba megy, hohgy várkastélyá van. Thiers azon van, hogy a nemzetgyűléssel mielőbb megszavaztassa a kegyelmezési jogot szabályozó törvényt; de a végrehajtó hatalom feje már ezelőtt is gyakorolta ezen jogot. Így 18 katonának, kik a narbonnei zavarok miatt halálra ítéltettek, kegyelmet adott.

A versaillesi hadsereg veszteségeit 4500 halottá és sebesültre becsülik. Ellenben a sebesült és elesett főkölök száma 18—20,000. Afrikába új erősítéseket küldenek. Az idegenek légioja elhagyta Párist s Toulonba hajóra száll.

Párisban egyre tartanak még a gyalázatos kivégeztetések, miután a haditörvényszékek nem ülték még össze. Most is egy csomó embert lönek föbe naponként, ítélet hozatal nélkül. A hivatalos lap megczáfolja ugyan azon híreket, mintha a boulognei erdőben tömeges kivégeztések történtének, de Párisban senki sem hisz e czáfolatoknak. Ez a vad kegyetlenség meg fogja bélyegezni a Thiers-kormányt örökre, s a végtelenségig korbácsolandja föl a szenvedélyeket. A munkások által lakott párisi városrészekben az elkeseredés leirhatlan.

A satory-i táborban levő foglyok helyzete még mindig borzasztó, habár most mégis valamivel embérségesebben bántik velük a katonai hatóság. Egy angol levelező keserű gunnyal említi, hogy most elegendő vizet kapnak a foglyok. Kenyerük ellenben kevés és rozsz. Hust vagy levest nem kap-

nak, sőt e szerencsétleneknek még baráti vagy rokoni kézből jövő ajándékot sem szabad elfogadni. Miután a mostani zord nyárban igen hidegek az éjek, meleg gőzfellegek bocsátatnak egy gép által a táborba.

Angol lapok hevesen kikelnek ama kegyetlen bánásmód ellen, melyben a foglyok részecsittetnek. A „Morning Post” egy beküldött cikket tartalmaz, mely többek között ezeket mondja: „Vajjon a communismus és socialismus által elkövetett gyilkosság gyalázatos-e, és csak a „rend és vallás” által elkövetett gyilkosság jogosult? A részrehajlatlan történelem föl fogja jegyezni, hogy a foglyok hidegvérű lemészárlatása a versaillesi párt által kezdetet meg, mikor már vége volt a harcoknak. Föltéve, hogy a commune diadalmaskodik és hasonló mészárlást követ el, vajjon Anglia szépitette volna-e a dolgot az által, hogy meghagyja képviselőjét Párisban? Nem vesz-e részt Anglia a versaillesi kormány által elkövetett bűntetben, midőn meghagyja lord Lyons-t a versaillesi kormány mellett?”

Igy szól egy angol lap, mely soha sem volt barátja a francia republikánusoknak, annál kevésbé a communistáknak. E fölszólalás is eléggé bebizonyítja, hogy minden besületes ember utálata fordul el a „társadalommentő” versaillesi kormány kezgetlenségeitől.

Tapasztalatok a commune alatt.

Egy Párisban tanuló angol orvosnövendőké személyes tapasztalatait beszéli el a „D. News”-ban. A forradalom kitörésével — ugymond — Angliától teljesen elvágatván és tanulmányaimat nem folytathatván, a tábori kórodák számára szolgálatomat ajánlottam fel Rossellek, ki egyik mozgó nemzetőr zászlóaljhoz osztott be, a melylyel aztán szolgáltam a commune keletkezésétől egész bukásáig. Az én zászlóaljam emberei többnyire munkások voltak s néhány kisbolto; és a többi zászlóaljak szintén ily elemekből állottak.

A communének kezdetben kevés barátja volt, de általános elégtelenség uralkodván a kormány ellen, az új párt fényes ígéreteivel csakhamar tért nyert a közvéleményben úgy, hogy igen rövid idő alatt kényszerrel és ígéretekkel 150,000 főnyi hadsereg szerelgetett fel. A nemzetőrség kész volt meghalni a köztársaságért, melyet egyedül a commune által hitt megmenthetőknek.

Azon hátrányok, melyek között a commune emberei harcoltak, valóban óriásiak voltak. Neullyben, hová 1500 főnyi zászlóaljjal küldettem, az egész zászlóalj régi szerkezetű löfegyverekkel volt ellátva s csak itt-ott lehetett egyegy chassépötöt látni; a katonák továbbá igen gyakran minden élelmiszer nélkül voltak hosszabb időre közfelkiáltással választott tiszteik hanyagsága és tudatlansága következtében.

Fegyvermről kezdettől fogva szó sem lehetett; a közemberek szemtől-szemből szidalmazták tiszteiket s mindenki parancsolt, rendeleteket adott minden rangkülönbség nélkül. Midőn Párisból először Neullybe kimentünk, máj. 3-ának éjjelén, a kapukat bezárták mögöttünk s a commune ágyui saját emberei ellen irányultak, hogy minden szökési kísérletet megfiusítsanak. S ha egy vagy más csapat hátrálni akart volna, bizonyos lehetett benne, hogy Dombrowski ágyui azonnal tüzet adnak reá. Midőn Neullybe értünk, embereink mind részegek voltak; tisztek és közemberek kezét fogtak egymással, ölelköztek, táncoltak, káromkodtak úgy, hogy egy valóságos bábeli zavar állott be, midőn a csata nem-okára megkezdődött. En ambulaceomat egy összelőtt régi kastély-

fizetett e drága mulatsága is bevégezte pályafutását. Hogy senkit sem mulattak, azt tudjuk, valamint azt is tudjuk, hogy e mulatság nagy hiányt fog a nemzeti színház pénztárában föltüntetni, nem csak hogy a rendes operai tagok ez idő alatt semmit sem kerestek, de az olasz előadások sem hoztak annyit, hogy a költséget fedezzék. A sajtó már kezdi sürgetni a kimutatást.

A főrangú körök a sajtó nyakába akarják most tolni a kár előidézését, hogy miért idegenítették el a közönséget. De mikor az egész olasz opera-társulat nem volt oly kitűnő tagokból összeállítva, hogy azokra nemzeti intézetünk annyit költötsön s a nemzeti színház nem azért a magyar nemzet tulajdona, hogy méreg-drága árak által abból is a magyar ember kiszorítsassék.

Tegnapelőtt a nemzeti színház is becsukott, hogy a holt ideényt megkoszorúzza. A szünet előtt a rendes tagok által a „Tann häuser” adatott. S különösen, míg a híres olaszok egyszer sem tudtak telt házat csinálni, ez előadásra az oly zsufolásig megtelt, hogy a rettenetesen nagy hőség miatt az előadás vége előtt sokan megszöktek s a második fölönás végéig magam is csak úgy tudtam a dícsőséget kiállani, hogy egy szomszédnéim legyezője okozta hűvösségből nekem is szives volt valami kevést juttatni. Mondanom sem kell, hogy a réghallott szereplők zajosan megtapsoltattak, de meg is érdemelték, mert mintha csak azt akarták volna tudatni, hogy ime, mi is tudunk ám énekelni, nem csak a talianok. Az egész előadás némi bűntető jelleggel bírt.

A lapok ma azt kezdik pengetni, hogy engedje meg a nemzeti színház igazgatósága, miszerint a szünetidő alatt minden héten egy párszor Latabár tarthasson előadást társulatával a nemzeti színházban. Nagyon helyesen; mert csak rozszalni lehet, hogy a magyar fővárosban és egy színház is oly hosszú időn át szüneteljen, míg a német társulatok gomba módra nőnek.

S valjuk meg öszténit, Latabár társulatának Budán az alagut mögött bármily jeles erőkből álljon is, nincs jövője s állandó közönsége, amaz eiszigetelt helyen nem is lehet, míg ha most a pesti közönség tetszését megnyeri, megvan a második társulat, mely Budán a városzínházban sikerrel folytatja pályáját. A siker csakamar ki lesz vivva, mert a társulat sok jó erőkből áll. De azután Pesten is el kelne már egy második társulat a német-ség ellensúlyozására. Mindjárt nagyobb lenne a kedv, hogy e pályára olyanok lépjenek minél na-

ban állítottam fel, hová néhány óra alatt 300 ré-szeg sebesültet hoztak, kiket egyetlen társammal egy öreg sebészszel kellett ellátnom.

Számos megható példáit láttam azon szilárd ragaszkodásnak, melylyel a nemzetőrök a commune ügyén csüngöttek. A többi közt egy 40 éves embert hoztak hozzám tüdőjén átlóve: csak néhány percze volt még hátra, s az ember végerők-ködéssel könyökre támaszkodván, így szólt hozzám: „Polgár, én az általános köztársaság katonája vagyok, harczoltam 48-ban s most meghalok 71-ben. Mondja meg, barátimnak, hogy e kiáltással haltam meg: „Eljen a commune!” — Dombrowski táborokarából szintén egy haldokló ifju hozattott be s elősötét testvérbátyjához e szavakat intézte: „Fél óra mulva ezredemnél leszek, mond meg Dombrowszknak, hogy egy kis pihenésre van szükségem, és hogy nem gyávaságából vagyok itten.” Szegény ifju azonban a gyomrába hatolt golyó s a nagy vérvesztés következtében néhány óra mulva elhalt.

Általában mondhatom, hogy ily emberek, minők a commune nemzetőrei voltak, kellő vezénylet mellett csodákat művelhettek volna. Dombrowszki este felé meglátogatott bennünket s el volt ragadtatva zászlóaljunk vitéz magatartása fölött; fájdalomt fejezte ki a fegyelem és rend hiánya fölött, de remélte, hogy a commune végre is diadalt arat.

Igy folytak a dolgok a végső küzdelmekig, midőn aztán leirhatlan zavar állott be, főleg Issy el-esésének hírére, mi teljesen demoralisálta a katonákat. A főbb tisztek közül egyedül magam lévén, parancsot adtam a Páris alá vonulásra, az utolsó torlaszok mögé s erődítésért távított Dombrowszkihoz, mivel zászlóaljunk 720 emberre olva dt le, Erre rendeletet kaptunk a Párisba bevonulásra. mit megtevén, a passy kapunál vittünk állást. Itt láttam először a „köztársasági önkéntes” zászlóaljat, melynek tagjai mindnyájan pompás fíczkók voltak, teljesen meggyőződve, hogy egyedül a köztársaság az a dolog, amelyért élni érdemes; eme 2000 főre menő önkéntesekből mintegy 500 élte tul a végküzdelmeket s ezek is elfogatván, a Mars-mezőn agyonlővettek.

A versaillesiakat a 64-ik zászlóaj maradványa bocsátotta be árulóan Párisba s e szép tetteért a Chaussée de la Muetten egytől egyig agyonlővetett. Előtte való este a városba mentem be feli ruhát s orvosi szereket vásárolni, s az éjt rendes lakásomon töltöttem. Kora reggel kivetközött képpel házigazdám rohan be hozzám azon hírrel, hogy a versaillesiak az utcákon állanak.

Látván, hogy zászlóaljamhoz visszatérnem örültség lenne, a városházára siettem, hol borzasztó zavar uralkodott. A nagy lépcsőn részeg nemzetőrök között a zsufolásig telt első emeletre hatoltam, hol egy commune delegált nagy ékesszólással tudatta a közönséggel, hogy a dicső commune végtűsájának ideje elérkezett. Majd Delescluse szólalt meg, elmondá, hogy minden veszve van s egyéb nem marad hátra, mint megmutatni, hogy azon férfiak, kik a nemzetőrséget harezza buzdították, nem lesznek az utolsók a communeért véruket és éltüket áldozni. „En részemről érzem — modá — hogy ez utolsó politikai tusám a monarchia és imperialismus ellen; tudom, hogy meg fogok halni, de meg vagyok arról is győződve, miszerint az én és a commune minden kiuntott csepp véreért ötven fognak egy napon előteremni, hogy bennünket megkoszorújanak s felállítsák azt, amit mi most hátramaradt neveltetésünk következtében meg nem állapíthattunk.” Delescluse elzután értekezvén, a Malsherbes boulevardra neveztettem ki, honnan másnap visszaverettünk s én ismét a városházára

gyobb számmal, kikben a tehetség s hivatás egyiránt megvannak.

Tegnap a színészeti tanoda növendékei tartott nyilvános vizsgát, mely pedig szép sikerrel. Nagy örömmel láttuk, hogy színészetünk egy pár méltán dícséretes tehetséggel fog szaporodni. A helyesen átgondolt s valódi érzéssel alakított szereplésükért a nagy közönség által zajosan megtapsoltattak: Gábos Irma k. a. 2-od évi növendék, drámai szerepkörében, Szigeti Jolán k. a. a „Lowoodi árva” Jane szerepében; s különösen föltűnt színpadi otthoniasságával Nagy Julcsa k. a. A férfiak közül Pinter Sándor, Faludi Antal s Németh Károly részesültek elismerésben. Az operai szakban szépen s sok rutin-nal énekelte Bettelheim Janka k. a., kinek egy szép virágkoszorút hajítottak. Meg is érdemelte; már most is észrevehető volt, hogy egykor jeles énekesnő leend, de ezt csak úgy éri el, ha mostani tanárjától nem vesz több leczkét, mert úgy tapasztaltuk, hogy a színképezde énektanárának szörnyő rozsz rendszere van, mely nem fejleszt, hanem ront. Vidmár Katalin k. a. még most kis, de tisztá csengő hangjával szintén kedvesen énekel.

Hogy mily nagy az érdekltség nálunk a színügy iránt, különösen a hölgyvilág részéről, mutatja az, hogy a színház nagy többségre ritkán szokott kiválóan ily szép hölgyközönséggel állni. Csupán az uraságok páholyai tátoztak üresen, mert ezek sem buzdítani, sem érdeklődni nem szoktak, hol erre szükség van, hanem csak a készet szeretik.

A napokban egy napilap két főuri ifju embert, mert az egyik néhány beszélyt írt, a másik egy középszerű szindarabbal s néhány irgalmatlan rozsz verssel rontotta el egyik szépirodalmi lapunk hitelét, megtette őket újdondási könyelműséggel „magyar írók”-nak. De nem oda Buda, ez ellen tiltakozni kell, mert ezt a csupán érdem árán szereshető tisztes elnevezést nem olyan könnyen osztogatják, mint az arany kulcsot. Hány szegény ember koplal, míg valódi tehetsége mellett e név megilletheti.

Csakhamar, hogy e két ur neve föltűnt, a lapok rögtön kiértőztették, hogy nősülnek. Helyesen teszik, de nem a lapok, hogy az egyenlőség mértékét nem tartják meg.

Adjunk egy kis genréket a felső körökből. Egy főuri kastély előtt elterülő fűben a ház-tulajdonos gyermekei labdást játszanak, köztük a legidősb grófi kisasszony 17, a legfiatalabb 15 éves, de a gyermekek egész lényükön meglátszik,

mentem, hol tárt karokkal fogadtak s az ész. vas-uti indóházban felállított kóroda vezetésével bíztak meg. További élményeiről legközelebb.

Császári és királyi rendelet.

1871. évi jun. 8-ról,

a varasdi két határőrezrednek, Zengg, Belovár katonai községnek, Ivanic erdőre, továbbá a 2-ik báni határőrezredbeli Sziszek községnek a katonai kormányzatból a polgári kormányzatba való áthelyezését illetőleg.

Miután a varasdi két ezredre, Zengg, Belovár katonai községekre és Ivanic erdőre, továbbá Sziszek községre nézve immár teljesíve vannak azon feltételek, melyektől 1869. augusztus 19-én kelt kéziratomban több határőrvideki kerületnek a határőrvideki kapcsolatból való kiválasztását és azoknak a polgári kormányzat alá helyezését függővé tettem, ezennel rendelem, a mint következik:

1. §.

A varasdi 5. és 6. számú határőrgyalogezredek fölosztandók.

Egyuttal a varasdi két határőrgyalogezred sorozó-területéből, továbbá a Zengg katonaközségből és Sziszek községből egyáltalán a határőrvideki csapatok kapcsolatban álló katonák e kapcsolatból kiválasztandók.

2. §.

A határőrvidekre nézve kiadott besorozási és elbocsátási szabályok helyébe a polgári kormányzatba átmenő ezen kerületeket és községeket illetőleg a véderőről, továbbá a honvédségről és népfelkelésről szóló 1868. évi XL. XLI és XLII. törvényekkel lépnek, az átmeneti időszakban alkalmazandó azon határozmányok és könnyítések mellett, melyek a következő §§-okban foglatatnak.

3. §.

Horvát- és Szlavonorságok kiegészítő-kerületi beosztása akként szabályozandó, hogy a már fennálló két kiegészítő-kerületen kívül még egy gyalogsorezredre szóló harmadik kiegészítő-kerületi beosztása akként szabályozandó, hogy a már fennálló két kiegészítő-kerületen kívül még egy gyalogsorezredre szóló harmadik kiegészítő-kerület állítsassék, melynek hivatali székhelye Belovártól leend.

Sziszek falusi községe a Lipót főherceg nevét viselő 53. számú gyalogezred kiegészítő-kerületébe kelezendő.

Zengg városa a magyar korona országainak partvidékén alakított tengerészeti kiegészítő-kerületbe osztandó.

4. §.

A belovári kiegészítő kerületnek már besorozott hadkötelezettjeiből, kikülönítettvén, közülök azok, akik az 1868. XL. és XLI. t. cikkek alapján elbocsátandók vagy a honvédségbe átteendők — új gyalogsorezredre alakittatik, melynek törzse egyelőre Belovártól állítandó föl.

Az utolsó népszámlálás eredményeinek megállapítása atán ellenben a most fennálló kiegészítő kerületek egyike megszüntetendő, és az abból kiegészített gyalogsorezred felosztatandó lesz.

Az ujjonnan kiegészítendő ezred egyelőre a gyalogsorezredek számsorába be nem vonatván, „varasdi gyalogsorezred” czímet fog viselni.

5. §.

A varadi gyalogsorezred, hacsak különösen sürgető körülmények egyéb rendelkezést nem követelnek, összes osztályaival együtt három éven át saját kiegészítő-kerületében marad elhelyezve.

Csakhamar egy oltott lábu inas a 15 éveset a labdajátéktól beszéli, hogy öltözködjék, mert még az nap este el fog j e g y e z t e t n i. Nos, nem elragadó a labdajátéktól a menyasszonyi koszoru alá hivatni? Asszony korában jó lesz neki a „Phrenológiát” különösen ami a férjeét illeti, kis-sé bővebben tanulmányozni.

Szólonn kellene még a fővárosban a sajtó

terén nyilvánulandó s a közéletben mutatkozni kezdő m a g y a r s á g terjedéséről, de ezt a jövőre kell hagynom. Itt csak azt említem meg, hogy a sajtó e tekintetben egyoldalul jár el, csak a polgárság németesedését üti s nem veszi észre, hogy az utczán a nódolatok kifejező fekete-sárga színű kocsi által a legázoltatásnak oly sokszor van kitéve.

Van nagyszerű munkás-mozgalom, természetesen — a főkapitány agyában, mert a lakosság, mit sem tud róla. A város egész éjelen át fegyver katonasággal van körülvéve, mintha csak ostrom alatt lennének s különösen e mellett a kapitány alszik mindnyájunk közt a legnyugodtabban.

Ha van mozgalom, ezt a kapitány maga csinálja, mert — emlékezzünk vissza a Bach-korszakra — erőszakkal akkor elnyomtak ugyan bennünket, hallgattunk, de megnyugtatta nem voltunk, míg a kedély-hangulat rendes medrére nem férhetett. Így vagyunk a socialis mozgalommal is. E kérdés létezik, meg kell oldani, de nem fegyverrel. Ott van Anglia példája. A nemzetközies fő székhelye London s az ottani kormány elég észelyes, hagyja őket zajogni, de végre nem fél tőlük, hogy közülük még eddig egyet sem fogatott el. Valódi alkotmányos országban olyan haszontalan rémképeket alkotni! A dolgok élére állítása mindig megboszulja magát.

Miután az idén Aradon lesz a természet tudósok naggyűlése, reménylen, nem felejtkeznek meg a derék fumeiakról, kik két év előtt a vendégzerepeket legvégső pontjáig mentek, tejből vajban fürösztve vendégeiket. Nemde tengerparti magyar testvéreinket tömeges eljövettel ünnepélyesen föl fogják szölitani? mert hogy ott jártunk, már akkor készülték, hogy Aradra eljönnek. A tudomány s testvéri szeretet nyilvánulása egy helyen nagyon szépen megfér.

Murai Ákos.

TÁRCZA.

Fővárosi levelek.

II.

P e s t, június 17.

Ah, mily unalmas ez a Pest! E szavakat hangoztatja sok szép és nem szép ajk mostanában, s kinek módja van, siet e semmi élvezetsem nyujtó falakat elhagyni, hogy nem annyira a munka, mint inkább az élvezetektől fáradt s ronsolt tagjait valamely fürdő vagy falusi magány lomb környezte árnyában, az úde természet élén kipihentesse.

Azt mondanók, hogy boldoggazdagok, kik ily kényelemmel futják meg e rögös pályát; de ne irigyeljük tőlük e sorsot, mert az soknál nagy kamatba kerül s a jószágigazgatókra az a legroszabb időszak, midőn a holt ideny kezd a fővárosba beköszönten. Hány levelet kapnak ilyenkor, melyek mindegyikében arra van fektetve a főszly, hogy : pénz kell!

A holt ideny e napokban vette kezdetét. Az országgyűlés tagjai a széhrőzsa minden irányában szétmentek, s már mutatónak is alig lehetne Pesten egy képviselőt találni. Hja! nem is csoda, kuruczul megviseli ez a Pest a család tüzhelyhez szokott békés családapákat, kik a haza boldogságaért annyi kényelemről lemondanak, ilyenkor azután sietnek is ám az őket váró szerető nőcske karjaiba.

Az országos beszédeket országos viszontlátási üdvözetek váltják föl, s hogy a nyugalom párnáiról a házasbályok értelmében 25 beszélni s dolgozni kívánó tagtársuk által föl ne zavartathassanak erről is gondoskodtak, s a királyi leirat minden ilyen kényelmetlenség ellen biztosítja őket. Hanem aztán, ha a kedves kis feleség egyről másról kérdezősködik, hiven elmondjanak ám mindent! Mintha csak hallanám, hogy a sok országos ülés, osztály-ülés s ki tudná, mi mindenféle ülés lesz az oka, hogy semmit sem tudnak mondhatni. Az azonban semmit sem tesz, hogy nem olyan osztály, melynek egyik másik tagja feleje sem volt. De mikor így is jól van.

A képviselőhöz azonban az idén aligha fognak pihenhetni ott, mert már nem egészen egy év áll csak előttük, s ugyancsak hozzá kell látniok, hogy a jövőre az utat egyengessék. A vidéken a kortes-idény tehát már most kezdődik meg.

Az olasz opera, fővárosainak a nemzet által

A sorszolgálatra köteles, három legifjabb korosztályba tartozó eddigi határőr-katonák a tiszt és zenészi béke-állomány teljességben tartásával szabadságolándók, és valamint a tartaléka osztott, volt határkatonák, csak az ősi, négyheti fegyvergyakorlatokra hivandók egybe.

A határőrsapátok kapcsolataiból kiváló és a sorhadba átlépő többi katonával hasonló intézkedés történik.

Háboru esetén e kedvezmények általánosan megszűnnek.

6. §.

Az ez évi boszorozásnak a határőrvidéken való eszközölésével egyidejűleg a katonai kormányzatból kilépő területen csak az 1849., 1850. és 1851. évi korosztályok szolítandók föl az ujonczállításra, s ezekből csak annyi szolgálathépes hadkötelezett osztandó az állandó hadseregbe (Zenggből a hadi tengerészetbe) és a póttartalékba, a mennyi a Horvát-Szlavonországaik többi részeire kivetett ujonczjutálékhoz képest a lakosság számárányában rájuk esik.

A többlet a honvédségbe sorozandó. — 1872-től fogva az ujonczolás e területeken is csupán az alkotmányos módon való megszavazás alapján lesz eszközölendő.

7. §.

Az ujonnan nyerendő ujonczok közt levő házasok a három évi átmeneti időben szerzett katonai kiképzetésük fokához képest ideiglenes szabadságolás útján minden, a szolgálati viszonyokkal meg egyeztethető könnyebbségben részesítendők.

8. §.

A polgári kormányzatba átmenő határkerületek honvédelgénysege egyelőre nyilvántartás végett az e célra kiküldendő honvédtiszt alá helyezőndő.

9. §.

A varasdi két határőrgyalogezred számára Belovárattól fennálló katonai ezrediskola az 1871. iskoláév végével feloszlatandó.

10. §.

A polgárosítandó határterületeken föllállítandó polgári hatóságok állomásainak betöltésénél kiváloképen a határőri csapatállományok, a határőri igazgatási, igazságszolgáltatási, katonarvosi és számvvevősegi ágnak azon tisztjeire, továbbá azon orvosokra lesz tekintet, kik készeknek nyilatkozni, horvát-szlavon királyi szolgálatomba átlépni.

E szolgálati ágakhoz tartozók azonban az átmeneti időszak alatt hivatalból is rendelkezhetők, de csak legfeljebb egy év tartamára az új polgári hatóságbeli hivatalok ideiglenes ellátására.

Mindkét osztályhoz tartozók a netaláni végleges kineveztetésig csapataik és szolgálati ágaik rangsorozatában nyilvántartatnak és személyes ügyekben a közös hadügyminiszterium alatt állanak.

11. §.

Az újjászervezés keresztülvitele után a határőrsapátállományból s a fennemlített szolgálati ágakból rendelkezésre maradó tisztek, valamint a hasonló helyzetbe jutott orvosok, minősítésükhez képest más szolgálati állomásokba osztandók a határőrvidéken vagy az állandó hadseregben.

A határvidéki közigazgatási ágbeli tiszteknek ez esetben a csapatállományba való átlépés is megengedettik.

12. §.

Az új közigazgatási szervezet megalakulásáig a kiválasztandó határterületen jelenleg működő katonai hatóságok működésüket folytatják és e terület ügyeiben közvetlenül azon császári és királyi biztoshoz utasítatnak, kinek vezetése alatt a közigazgatást az új hatóságoknak átadni tartoznak.

13. §.

Mielőtt az átadás fogantatottatnék, a középületek és telkek közül kiküldendő azok, melyek az állandó hadsereg és a honvédség céljaira elszállásolásra, raktárakul, fegyver- és lőgyakorló helyekül való használatra stb. alkalmasnak és szükségesekeknek ismertettek.

Azon területeken létező minden egyéb középületek és állami birtoktárgyak, — beleértve az állami erdősegeket, — valamint a katonai célokra nem szánt összes kincstári készletek a polgári kormányzatnak adandók át.

Azok, kik az átadott középületekben hivatalból járó lakást bírnak, ennek élvezetében megahgyandók, a jövő beosztásukról való eldöntésig, melyrőlők 1871. szeptember havának lefolyása előtt értesítendők.

Ezen fenntartás megjelölendő az átadási okmányokban, melyekhez a katonai célokra fenntartott kincstári épületekről külön kimutatások csatolandók.

14. §.

A kiküldött terület közigazgatási igazgatására vonatkozó összes irományok a császári és királyi biztos utasítása szerint a polgári hatóságoknak átszolgáltatandók.

A varasdi két határőrgyalogezrednek a határőri katonai szolgálatot illető, tisztán katonai irományai a belovári kiegészítő kerületi parancsnokságnál, — a sziszei falusi községei a zágrábi 53. számú kiegészítő-kerületi parancsnokságnál, a zengbeliek pedig a fiumei tengerészeti kiegészítő parancsnokságnál teendők le.

A törvényszéki okmányok a belovári megyei törvényszék felállításáig az eddigi kézben maradnak.

A zágrábi főparancsnokság és a közös hadügyminiszterium e vidéket illető iratait kiküldönni nem kell; az ily okmányok azonban az előforduló szükséghez képest szintugy, mint a törvénykezési iratok a polgári hatóságok kívánataira ezeknek kiadandók.

15. §.

Az összes árvapénzek és számadások külön-külön a polgári hatóságoknak átadandók.

A második báni ezred a Sziszei falusi községtől származó árvaügyi iratokkal kiválástva, azokat az esetleges árvavagyonnal együtt az illető hatóságoknak kiszolgáltatni tartozik.

16. §.

A határőrvidéki agyvonnak valamint a határ-

őrvidéki nevelési és művelődési alapnak jövedelméből a horvát-szlavon királyi országos kormány-nak évenként átszolgáltatandó azon részlet, mely a népesség arányában a polgári kormányzatba átmenő határkerületekre esik, s mely az ama kerületnek a polgári kormányzatba való tényleges átadásának napján elért összegben állapítandó meg.

17. §.

A kiküldendő okmányok és tőkék, továbbá egy-nyokra vonatkozólag a közös hadügyminiszter az illető alapító okmányok tekintetbevételével megfelelő megállapodásra fog jutni a magy. kir. miniszterelnökökkel.

18. §.

Misealapító okmányok és tőkék, továbbá egyházi, iskolai alap- és községi tőkék s okmányok, melyek még a közös hadügyminiszterium őrizete alatt vannak, az országos törvényeknek megfelelő megőrzés végett a horvát-szlavon királyi országos kormányzatnak átadandók.

19. §.

E rendelet keresztülvitelével közös hadügyminiszteremet és magy. kir. miniszterelnökömet bizom meg.

Kelt Bécsben, 1871. évi június 8-án.

Ferencz József s. k.

B. Kuhn, s. k.

Gróf Andrássy Gyula s. k.

Sorozata

Szabad királyi Arad-város közönsége részéről f. é. június hó 21-én d. u. 5 órakor tartandó rendes közgyűlés tárgyait:

1. Vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium leirata a város közönségének abbeli felterjesztésére, hogy részéről a Lyceum felépítésére ajánlott 40 ezer frt a felgymnasium fenntartására 20 év óta fordított mintegy 50 ezer forint kiadásaiába betudassék.

2. U. a. intézvénye öt állami tanító s egy tanítónőképzede felállítására tárgyában.

3. U. a. intézvénye, mely mellett az Eszterházy-képtár megvételéről szóló 1870. évi XI. t. cz. megküldi.

4. Magyar kir. pénzügyminiszterium intézvénye, mely mellett az 1871. évi államköltségvetésről szóló X. t. cz. megküldi.

5. Építő küldöttség jelentése a Walder és Chorin-féle fönti telek szabályozása tárgyában.

6. Kir. kincstári ügyesség átírata a városon követelt 4348 frt o. é. lefizetése végett.

7. Építő küldöttség jelentése Györfy József kérvényére egy a sétányon állítandó kioszk engedése iránt.

8. U. a. Dengl Miklósnak fönti 23. sz. telkéből kisajátított 714 négyszögöl telek-rész kárta lanítása tárgyában.

9. U. a. az utjerem-utczai 31. sz. ház kisajátítása tárgyában.

10. U. a. Winkler Vilmos kérvénye a föuton elvett telek-rész kárpótása tárgyában.

11. Küldöttségi jelentés a Hájó-utca feltöltése tárgyában.

12. Arkay Jakab főmőrnök jelentése a kertész-utca kövezetének költség-felosztását illetőleg.

13. Hofbauer Sándor felügyelő értesítvénye az Arad-pernyádai gör. kel. román hitfelekezeti iskolát illetőleg.

14. Iskolaszék javaslata az iskolai célokra följárlt 700 hold legelő jövedelmének a közpénztárban külön kezelése s az iskolaszék közvetlen rendelkezése alá bocsátása iránt.

15. U. a. jelentése a torna-tanítói fizetést illetőleg.

16. U. a. jelentése a vasárnapokon tartott ismételő oktatásért járó fizetés fenntartása vagy szabályozása, valamint a tanítók fa-illetményének aránytalansága tárgyában.

17. U. a. javaslata a pesti uti tanoda házme-sterének 5-6 frt havi fizetés utalványozása iránt.

18. Parecz György főügyész jelentése, mely mellett Papay Mártonnal megkötött haszonbéri szerződést jóváhagyás végett bemutatja.

19. U. a. jelentése, mely mellett Haszciez-lavszky Dénes és neje Antoniaival megkötött szerződést jóváhagyás végett bemutatja.

20. Gazdasági szék jelentése a pesti-uti honvéd-kert bérbeadása iránt megkötött árverésről.

21. U. a. jelentése Zsivotics János kizárólagos széna-áruháti kérvényét illetőleg.

22. Kapitányi hivatal jelentése az utcák tisztítása tárgyában.

23. U. a. jelentése a f. é. 1-ső negyedében be-folyt bírság és más pénzekről, melyek a városi pénztárban letéteményezvők.

24. Jelentése Urbányi János t. főkapitánynak dr. Aradi Istvánnak a prot. bizottmány elnökéül lett megválasztása tárgyában.

25. Jegyzőkönyv a fönt nyugati oldalán a Széchenyi utcától a Karolina utcáig terjedő rész befejezett kövezésének felülvizsgálata tárgyában.

(Folytatása következik.)

Táviratok.

Versailles, jun. 16. A nemzetgyűlés mai ülésében a nemz. védelmi kormány rendele-teinek megvizsgálására kiküldendő bizottságot ille-tőleg tett javaslat vitatása alkalmával Arago föle-m-liti, hogy ősi collegái e javaslat sürgősségét szorgal-mazták. S reméli, hogy ők e vizsgálatból minden becsületes ember tiszteletét kiérdemelve, fognak kibontakozni. Tiltakozik a védelmi kormány ellen felmerülő szakadatlan támadások és rágalmak el-len. Simon szintén tiltakozik, s kívánja, hogy a nyilvános vizsgálatok gyorsan és minél tökélete-sebben eszközöltsenek.

Ez úgy befejezése után a nemzetgyűlés azon javaslat megvitatásába bocsátkozik, hogy a forradalom okainak kipuhatolására bizottság küldessék ki. Haetjens hevesen megtámadja a baloldalt, mely szerinte minden monarchikus kormány megtámadott s így a forradalmi szellemet elősegítette. Delly a nemzetközi munkásegylet részéről a fenyegető veszélyt hangsúlyozza s annak a párisi lapokban megjelent manifestumát olvassa fel. Tolain igéri, hogy a kezei közt levő okmányokból e munkásegylet valódi történetét meg fogja ismertetni; sze-rinte az illető szőlők mintegy készakarva hallgat-

nak azon tényről, hogy a munkásegylet francia-tagjai mindenkor védelmezték a tulajdont. Hozzá-teszi továbbá, hogy a császárság az egylet alapel-veit tartalmazó brüsseli manifestum behozatalát oly feltét alatt megengedte, hogy egy ékesszóló frázist csuszassanak bele Napoleonra. Végül keserűen kikel Napoleon kértelmű politikája ellen, mely felváltva a dolgozatokat a munkások ellen. majd emezeket azok ellen ingerelte.

Bécs, jun. 17. A reichsrath a budgetvitát befejezte s a budgetet második olvasásra elfogad-ta. Costa azon indítvány, hogy a harmadik olva-sás azonnal eszközöltsék, elvetetett. Közelebbi ülés kedden.

München, jun. 17. Brayl beadt lemondás-át a közte és a közokt. ügyér között felmerült nézetkülönbség folytán, ki erélyes fellépést sürget az infallibilisták ellen.

Florenz, jun. 17. A „Nazione” írja Rómából, hogy Hyacinth atyát a párisiesemények s főleg a párisi érsek meggyilkolása annyira meg-hatotta, hogy vezeklendő a Passionisták zárdájába lépett be. — Messinában három katona fogatott el, kik az olasz bankjegyek hamisítását gyársze-rűen üzték.

Zábráb, jun. 17. Miskasovic a „Zatos-nik” volt szerkesztője ismét hat havi fogságra és 220 frt bírságra ítéltetett. E lap folyó hó 1-seje óta itt jelenik meg.

Karlovitz, jun. 17. A cungressus mai ülésében az egyház- és iskolaközségek előjáróinak választatósága mezt határozatba.

Zágráb, jun. 17. A varasdi határőrvidék polgárosítását meghagyó kir. nyilparancs és ren-delet itten általában kedvező benyomást tett.

Berlin, június 17. A császár az emlék-szobor leleplezésénél tegnap a megjelent küldöt-tségnek ezeket mondá: a mit a legmélyebb béké-ben kezdünk és most bevégezve van, az csupán az új kor egy dicsteljes, habár véres harcok be-végződésének emlékévé lett. Ha a király láthatna bennünket, meg lenne elégedve néppel és hadse-eggel. Vajha a nagy áldozatokkal kivívott béke tartós is lenne. Rajtunk mindnyájunkon áll, hogy ez megtörténjék.

Róma, június 16. Bertole olasztábornok megkereste Antonelli bibornokot, hogy eszközölje ki, miszerint az olasz király szerencse kívánatait a pápának átadhassa. Antonelli igen előékenyen fogadta a tábornokot, s azt válaszolá, hogy köz-lendi a pápával kívánatát. A város igen nyugodt.

Páris, június 16. Douai thronok hadteste a rhone völgyi nemzetőrség lefegyverzése végett Lyonba ment el. 18 párisi lap elhatározá, hogy a párisi választásoknál egyetlen jelölti listát ter-jesztenek elő. A köztársasági lapok tartózkodnak, a választásokban való részvételtől. Gambetta ki-nevezései erős revisió alá vétetnek.

Legujabb.

Marosvásárhely, jun. 18. Orbán Balázs ellenzéki jelölt, itt ma nagy szótöbbség-gel, országgyűlési képviselővé megválasztatott.

Berlin, jun. 18. A ma, a királyi palotában tartott (700 terítékes) diszebebnél a császár így szólt: Azon utóké és tisztelet-napot, mely az utó-világnak királyi atyám ércszobrát, ki népét és hadseregét nemmúló dicsőség és eddig nem ismert jóléthez vezeté, adandja át, — a legteljes békében határozott volt megülni. Másodizben volt azonban Poroszország hivatva, mint akkor szövetségesei-vel, most az összes Németországgal egyesülve, ugyanazon ellenséget, ki bennünket kihívott, le-győzni, az ismeretlen nagyság és kitartás egyik győzelmével a másik után; ezért a vasjelvény is-mét, mint akkor, a vitézek mellé ékesíti. A háza-ban minden osztály, mindkét nem, az áldozat-készség és felebaráti szeretetben egymást felül-múlták. Népünk ésszerűen felül-mulhatlanul állnak a világ előtt. Azért poharamata a hős király emléke és a nép és sereg iránti hálára emelem.

A császár nemsokára ismét szót emelt és mondá: E poharat hálából a most egyesült Né-metország, ugy jelenlevő, mint jelen nem levő mon-archia és fejedelmének jólétére emelem.

Páris, jun. 17. (A nemzetgyűlés ülése.) Jules Favre felett Valfon egy tegnapi állitá-sára és mondja: ő szept. 17-ikén Meaux-ba ment, nem hogy a béke felett alkudozzék, mire nem volt sem küldetése, sem felhatalmazása, hanem a nem-zetgyűlés összeülése miatt.

Favre sajnálkozását fejezi ki Valfon s indiseretiója felett, és megjegyzi, hogy nem lett volna francia, ki abban az időben elfogadta volna a békét Strassburg átadása alapján, mely oly ne-mesen ontá vért az országért. Favre ki-vánja, hogy a nemzeti önvéde-lem kormányának tettei felett szigorú vizsgálat tartassék, az igazságság azonban követeli, hogy a vizsgálat azokat sujtsa, kik a képviselőket a háboru előtt megosálák és így az országot a végromlásba vitték. kább lovasezredekre osztassanak be úgy, hogy a lovas ezredek változatlan száma mellett a magyar lovasok száma növekedjék. — Ezután a hadügyi budget részletes tárgyalása került szőnyegre.

Bécs, június 17. A hadügyi bizottság a czi-meket így állapította meg: 1. czim. 2,477,076; töröltetett 41,485; 2. czim 1,770,000; töröltetett 194,889; 3. czim 23.100 ezer, töröltetett 445,794 fo-rint.

Ujdonságok.

— A helybeli munkásegylet hirdetett műkedvelő előadása tegnapielőtt este az egylet eléggé tágas és mégis nagy részben igen válogatott közönséggel zsufolság megtelt helyiségében — szép sikerrel ment végbe. — A „Süketnek kell lenni” darabban az est sikere Márton Mari kis-asszonyt és Lesska Nándor uratilleti. Az „Erdély-ország hű csaparlása” 1 felvonású énekes bohó-zat, melyet D. G. egyleti tag szerzett, a teremben uralgott iszonyu hőség daczára is folyvást vig ke-

délyben tartá a közörséget, és tekintve műkedve-lők általi előadását, általában egészen talpra eset-len folyt le; a legtöbb dicséret és szorgalom itt Dunka Géjzát, Márton M. és Szabó Melánia kis-asszonyt, Koncz Ferencz, Vigh Károly, Babes Gyula, Oláh Gábor és Drexler Jánost illeti, kik a többi szereplőkkel együtt nem remélt sikerrel adták elő a színházi zenekar kísérete és Kunnert F. ur fáradszatos közreműködése és karvezetése mellett a darabban előforduló magán- és kardalo-kat. — A két darab közt Kulcsos József ur magádalokat énekelt igen gyönyörűen s képzettsé-gét szépen kitüntetőleg, melyeket tapsvihar köve-tett s újra ismételnie kellett. Szabó Lajos titkár a „Szózatot” Vörösmartyó szobatos hangsúlyozás és meleg átérzettséggel igen jól szavalta. Mint halljuk darabok jövő vasárnap, szintén az egylet javára, a nyári szinkörben adnatk elő, és mi az önművelő-dés terén új szépen előrehaladó munkásegylet ezen előadását a közönség pártoló figyelmébe előre is ajánljuk.

† Egy köztisztjelet és szere-tetben részesült polgár, Lillin Ferencznek hirtelen-haláláról értesít ismét a gyászjelentés, mely városunk minden körében fájdalmas megle-petést okozott. A gyászjelentés így hangzik: „Lillin Ferencz né, született Klingenspöck Anna saját, ugy számos rokoni nevében mélyen elszomorodott szívvel jelenti forrón szeretett férje Lillin Ferencznek élte 53-ik éve és boldog házasságuk 30-ik évében, f. évi június hó 17-kén esteli fél 10 órakor, tüdőszélhűdés folytán rö-gtön bekövetkezett gyászos kimúlát.” A boldogult hült tetemei tegnap 19-dikén, délutáni 4 órakor, roppant számu részvevő kíséretében tétettek örök nyugalomra, az engesztelő szt. mise-áldozat pedig lelke üdvéért ma. június hó 20-án délelőtti 10 óra-kor a helybeli kath. egyházbán az egek urának bemutattni. Áldás emlékére!

† Pestről következő gyászjelentés küldet-t be hozzánk: Bogdán György és gyerme-kei Bogdán Vincze, Serbán Vinczéné szül. Bogdán Eufemia, Lupp Márk né szül. Bogdán Klemi és Bogdán Gyula, az utóbbiak saját gyermekeik nevében mély fájdalommal jelentik hön szeretett fia illetőleg testvérük és nagy-bátyjuk Bogdán László, m. kir. ítélőtáblai bírónak és semmi-tő-széki segédelőadónak hosszabb szenvedés után 46 éves korában történt elhunytát. A boldogult földi maradványai f. hó 18-án délutáni 4 órakor fog-nak a gör. keleti szertartás szerint ünnepélyesen beszenteltetni és a keresepati ut melletti temetőben örök nyugalomra tétetni. Pest, 1871. június 16-án. Béke hamvaira!

* Egy főispánilemondás tör-ténete. Mosonmegye főispánjának lemondásá-ról azt irtuk volt, hogy az a Karagorgyevits hget fölmertő legfőbb itélőszéki itélet miatt történt. Mosonmegyéből most arról értesülünk, hogy nem ez volt a lemondás oka, hanem az, hogy Hunyady László gr. ő méltósága meglátogatván a megyei börtönöket, azok egyikében minden rab felállt üd-vözetlre, kivéve egyet, a miveltebb osztályhoz tartozó rabot, kit ő méltósága — megbototztatott. A belügyminiszter erről értesülvén, tudtára adta a főispánnak, hogy kormány közegtől legkevésbé türhnet meg bármily inhumanitást. S így történt, hogy ő méltóságának eltörtött a mecseke.

* 1871-ik évi június 19-én tartott dij-lövészet eredménye:

	Szeg	1-es	3-as
Kosztka Gusztáv	—	4	3
Müller József	—	2	—
Wildenauer János	—	1	6
Náray Imre	—	1	6
Vally Mátyás	—	1	1
Silovszky Péter	—	—	6
Drescher Alajos	—	—	2
Bruckmüller Gusztáv	—	—	1

Azonkívül 66 kettős és 59 egyes.

* Az ujonczozáshoz. Ujabbán is-mét számos felterjesztés érkezett be egyes törvény hatóságoktól a kormányhoz aszírnt, hogy az ujon-czozás ne január és február hónapokban, hanem márcz. és áprilisban történjék meg, mivel az ujon-czok megjelenése az ujonczozó bizottságok előtt az utak járhatósága tekintetéből márczius és ápr-ilis havakban sokkal könnyebben biztosítható. Mint a „Loc. Corr.” értesül, a kormány azon terv-el is foglalkozik, hogy az egész országban vala-mennyi anyakönyvet, új alapon, lehetőleg egyönte-tüvé szervezzék.

Beküldetett.

Az aradi ipar és népbank (irodai helyisége főter, városház utca sarkán) a **takaréktári betételeket** tekintetnélkül, azoknak összegére vagy felmon-dási idejére

6 (hat) százalékkal

kamatotztatja.

Elfogad továbbá betételeket folyó számlára előnyös feltételek és lehető legrövidebb felmondási idő mellett.

Leszámlított naponta piaczi váltókat és telepít-vényeket, leszállított kamatláb mellett.

Érezipénzek és értékpapírok vásárlása és el-adása, mérsékelt díj mellett eszközöltek, ugy-szintén minden tőzsei üzlet pontosan és jutányo-san teljesítettik.

Az intézet hiteltulajdonosi-egyletbe való be-jelentések naponta elfogadtatnak. 397—2*

Távirati tudósítás.

a bécsi bürzéről 1871. június 19-én.

5% Metalliques	59 35	Hitelintézet	289.10
Nemzeti kölcsön	69 —	Váltó L. donora	123.75
1860. évi kölcsön 100. —	—	Ezav	121.80
Bankrészevény	779	Arany	5.88

20 frank-darabok 9.84

A szerkesztésért felelős: **Bottelheim V.**

Gabonák.	Mérték.	Hozam.	Vámmászán-		Befizetés
			kint	kr.	
buza búsági.	uj		83 5.60-5.70	84 5.75-5.85	
" " " "	"		85 5.95-6.05	86 6.10-6.15	
" " " "	"		87 6.20-6.30	88 " " "	
" " " "	"		88 5.65-5.75	4 5.80-5.90	500
" " " "	"		85 6. " -6.10	86 6.15-6.20	500
" " " "	"		87 6.25-6.35	88 " " "	500
" " " "	"		83 5.60-5.70	84 5.75-5.85	500
" " " "	"		85 5.95-6.05	86 6.10-6.15	500
Rozs.	80 font után	szilárd	3.35-3.40		
Arpa.	malátán 72	"	2.35-2.75		
"	abakul 72	"	2.25-2.35		
Zab.	" 50	"	2.15-2.20		
Kukorica búsági	mérője	"			
"	másnémi	"			
Bab.	" 50	üzl. nélk.			
Köles.	" 80 mérője	szilárd			
Bepözseketek	75 " után	"			
"	bánati 75	"			

o. ért. ft		Adva	Tartva
	Értékpapírok.		
	Állampapírok.		
	Magyar vasuti kölcsön 120 ft ezüstben	107.40	107.60
	Biztosítások.		
136	Első magy. biztosító társaság .	126.50	127.—
150	Haza, életbiztosító bank . . .	94.—	96.—
210	Pannónia v. bizt.	340.—	345.—
300	Pesti biztosító intézet	260.—	270.—
300	Unic viszontbiztosító bank . .	318.—	320.—
80	Nemzeti biztosító-bank	—.—	—.—
	Vasutak.		
20	Pesti közút	281.—	283.—
20	Pesti közút III. kib.	—.—	—.—
20	Budai közút	115.—	120.—
20	Alföldi	177.—	178.—
20	Észak-keleti	163.50	164.50
80	Magy. keleti	84.50	85.50
	Bank és takarékpénztári rész- vények.		
80	Angol magyar bank	88.—	89.—
8	Magyar általános hitelbank . .	110.50	110.75
60	Francia magyar bank	78.75	78.—
20	Pesti népbank	34.50	35.—
20	Pesti kereskedelmi bank	680.—	685.—
20	Pesti iparbank	440.—	450.—
13	Pesti takarékpénztár	3450.—	3500.—
1	Pest-budai takarékpénztár . . .	166.50	167.—

		Adva	Tartva
	Malmok.		
500	Árpád-gőzmalom	260.—	265.—
500	Aradi gőzmalom	—	—
500	Blumfélé „	195.—	206.—
530	Concordia „	548.—	550.—
500	Király „	350.—	360.—
160	Luiza „	130.—	132.—
200	Molnár és sütőm.	180.—	180.—
500	Unio-malom	290.—	300.—
300	Victoria gőzmalom	200.—	205.—
500	Hengermalom	840.—	850.—
500	I. budapesti gőzmalom	590.—	595.—
100	Budai gyártel. „	69.—	70.—
1000	Pannónia „	585.—	595.—
	Egyéb részvények.		
500	1. magyar serfőződe	585.—	587.—
200	Király serfőződe	81.—	82.—
200	Hajózálog társ.	100.—	102.—
200	Első m. gőzhajóz. t.	72.—	74.—
210	Keresk. épület	445.—	455.—
525	Budapesti lánchíd.	—	—
100	Országos gőzhajó társaság.	41.—	42.—
200	Magyar Lloyd	—	—
200	I. magyar gépgyár.	—	—
61	Matrai kux.	9.50	10.—
200	Butor kőműzet	—	—
200	Rimamurányi bánya	6000.—	—
100	Salgó-tárjáni „	121.—	123.—
200	Pest-fiumei hajóp. gy.	—	—
500	I. szeszfinomító	—	—
500	Ujpesti	—	—
100	Alagut	104.50	105.50
	Záloglevelek.		
100	5 1/2% m. földh. zál.	89.25	89.75
100	6 1/2% m. jövedékéjgy	—	—
100	5 1/2% Magy. jelzálgb.	84.—	84.50
100	Kereskedelmi bank	90.50	90.75
	Elsőbbségek.		
100	Lánchíd 6 1/2%	90.—	91.—
—	Miskolci malom	—	—
100	Losonci posztógyár	—	—
150	Budapesti malom	160.—	162.—
	Pénznekem és 3 havi váltók.		
—	Arany	5.87—5.88	—
—	Napoleonkor.	9.83—9.8	—
—	Ezüst	122.25—122.7	—
—	Pozsár tallár	1.82 1/2—1.82 1/2	—

Allamadósság 100 frt után.		Ár	Tartalék
Jövedék máj.—nov. szlv. bankj. 5% . . .	ezüst	59.20	59.80
889-ki sorsj. egész (250 pp.) 100 f. után		69.10	69.20
1854-ki sorsj. (250 frt pp.) 4%		285. —	286. —
1860-ki sorsj. egész (500 frt o. é.) 5% . . .		94.50	95. —
1864-ik (100 frt o. é.)		100.20	100.40
Magyar vassuti kölcs. (120 frt ezüstben) .		126.20	126.40
		107.40	107.60
Földtehermentesítési kötvények (100 frt pp. után)			
Magyarországi	5%	—	—
" 1867-iki éredékekkel	"	—	—
Erdélyi	"	—	—
Temes-bánási	"	—	—
Horvát- és tótországi	"	—	—
Részvények.			
Angol-osztrákbank befiz. 100 frt ezüstb. .		247.25	247.75
Hitelintézet 200 frt		290.60	290.80
Alsó-ausztr. leszámlító társ. 500 frt . . .		901. —	904. —
Francia-osztr. bank befiz. 60 frt ezüstb. .		120. —	120.25
Nemzeti közrakatár társ. Pesten.		—	—
Nemzetbank		782. —	783. —
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.		583. —	584. —
Ferdinand északi pályá 1000 frt pp. . . .		2265. —	2270. —
Frieszt Lloyd 500 frt pp.		398. —	396. —
I. Erdélyi pályá 200 frt ezüstben		172.50	173. —
Államvaspálya pp. 200 frt ezüstben . . .		424.50	425. —
Déli vaspálya o. é. 200 frt ezüstben . . .		175.20	175.40
Piszu vasut vp. befiz. 140 frt pp.		251.25	251.75
Záloglevelek (100 frt után).			
Osztr. földhitei. ezüst 5%		106.25	106.50
" 33 évben visszafizetendő o. é.		86.80	87. —
" nemzeti bank 5% osztr. ért.		92.50	92.65
Elsőbbségi kötvények (100 frt után).			
Alföld-fiumei vaspálya 200 frt ezüst 5% .		88.90	89.10
Duna-gőzhajózás		—	—
Ferdinand északi vasut 5% pp.		91.50	92. —
Pécs-barcsi vasut 200 frt o. értékben . .		90.50	91. —
I. erdélyi pályá ezüstben 5%		88.85	89. —
Államvasut	500 frank	140. —	141. —
" 1867-iki "		138.50	139. —
Magyar keleti pályá ezüstben		84.70	84.90
Magánsorsjegyek (darabonként).			
Hitelintézet	100 frt o. értékben	173.75	174.25
Clary	pp. 40 frt	35. —	37. —
Dunagőzhajózási	" 100	102. —	103. —
Keglevich	" 10	15. —	17. —
Budai	" 40	—	—
Pálffy	" 40	31.50	32.50
Rudolf kor. hor.	o. é. 10	15. —	15.50
Salm	" 40	43.50	44. —
" "	" 40	31. —	31.50

KÖZLEKEDÉS.

Vasúti menetrend.

Aradról Károlyfővárra.

Arad indul	4 óra 20 p. d. u.	6 óra 44 p. reg.
Radna	5.39 " "	8.27 " "
Soborsin	7.29 " "	10.45 " "
Illye	9. " "	12.28 " "
Déva	9.58 " "	1.36 " "
Piski	10.39 " "	2.30 " "
Károlyfővár érkei.	12 óra 40 p.	
Arad érkeés	3 óra 42 p. d.	
Arad érkeés	5 óra 6 p.	délután.

Károlyfővárról Aradra.

Károlyfővár ind.	4 óra — p. reg.	
délut.	10 óra 10 p.	
Piski	6.10 " "	1.13 " "
Déva	6.35 " "	1.45 " "
Illye	7.30 " "	2.51 " "
Soborsin	8.53 " "	4.40 " "
Radna	10.38 " "	6.53 " "
Arad érkei.	11 óra 46 p.	délut. és 8 óra 20 p. este.

Piskiről Petrozsenyba.

Piski ind.	2 óra 40 p.	délut.
Váralja-Hátság ind.	4 óra 24 p. d. u.	
Petrozseny érkei.	8 óra 20 p.	este.

Petrozsenyből Piskira.

Petrozseny ind.	6 óra 30 p.	reg.
Váralja-Hátság ind.	10 óra 30 p. r.	
Piski érkei.	12 óra 40 p.	délután.

Aradról Pest és Bács felé.

Arad indulás	12 óra 25 p.	délután
ben	9 óra 4 p.	este
Csaba indulás	2 óra 10 p.	délután
11 óra	41 p.	éjjel.
Mész-Tár indulás	3 óra 44 p.	perc
d. u.	2 óra 13 p.	éjjel.
Szolnok indulás	5 óra 1 p.	délután
4 óra 17 p.		reggel.
Jászföldi érkeés	5 óra 47 p.	perc este
5 óra 56 p.		reggel
Pest érkeés	8 óra 37 p.	este
8 óra 43 p.		reggel.
Jászföldi érkeés	9 óra 3 p.	reggel
6 óra 33 p.		este.

Bácsból Pest és Arad felé.

Bács ind.	8 óra 15 p.	perc este.
7 óra	45 p.	reggel.
Arad ind.	7 óra 30 p.	reg. 8 óra 5 p. este.

Cseplő indulás 10 óra 18 p.

d. e.	9 óra 5 p.	este.
Szolnok indulás	11 óra 7 p.	
d. e.	10 óra 37 p.	este.
Mész-Tár indulás	12 óra 18 p.	
d. u.	12 óra 36 p.	éjjel.
Csaba indulás	2 óra 1 p.	perc
délut.	3 óra 30 p.	reggel.
Arad érkeés	3 óra 42 p. d.	
u.	6 óra 4 p.	reggel.

Aradról Temesvárról felé.

Arad ind.	4 óra 6 p.	perc délután
4 óra 24 p.		reggel.
Vinga ind.	5 óra 4 p.	perc délután
7 óra 37 p.		reggel.
Szt.-András	8 óra 22 p.	perc reggel
7 óra 2 p.		este.
Temesvár érkei.	7 óra 27 p.	este
8 óra 59 p.		reggel.

Temesvárról Arad felé.

Temesvárról ind.	8 óra — p.	reg.
5 óra 30 p.		délután.
Szt.-Andrásról ind.	8 óra 15 p.	reggel
6 óra 19 p.		délután.
Vinga ind.	10 óra 18 p.	reggel
7 óra 25 p.		este.
Arad 11 óra	52 p.	perc délután
8 óra 40 p.		este.

Csabáról Zomborba és vissza.

Csaba ind.	2 óra 35 p.	délután
7 óra 4 p.		reggel.
Vásárhely ind.	5 óra 6 p.	d. u.
10 óra 48 p.		reggel.
Szeged ind.	2 óra 23 p.	délut.
Zombor érkei.	6 óra	este.
Zombor ind.	8 óra 30 p.	reggel
Szeged ind.	2 óra 33 p.	délután
9 óra 10 p.		reggel.
Vásárhely érkei.	3 óra 43 p.	délután
10 óra 23 p.		reggel.
Csaba 6 óra	34 p.	perc este
12 óra 47 p.		délután.

Buda — Trieszt és vissza.

Buda ind.	7 óra — p.	r. g. délután
30 p.		este.
Trieszt érkei.	8 óra 20 p.	perc
8 óra 15 p.		este.
Trieszt ind.	7 óra 10 p.	reggel
8 óra 15 p.		este.
Buda érkei.	5 óra 49 p.	reggel
7 óra 58 p.		perc este.

Hirdetmény.

491-2-3

Már 1871. június 30-án történik a honvédek segélyezésére rendezett II. magyar királyi nagy állam, sorsjáték húzása, mely 4338 nyereményt foglal magában, ezek között a főnyeremény:

100,000 forint.

A nyeremények fő összege 240,000 forint.
A sok nyeremenyen kívül az által tűnik ki még ezen sorsjáték, hogy a nyeremények csak 6% illeték levonása mellett már húzás után 14 nappal fizettetnek ki.

Hirdetmény!

Sz. kir. Arad város törvényszéke részéről ezennel felhivatnak mindazok, a kik az aradvárosi 1077. sz. tjb. felvett halász-utczai 5. számú ház és 1373. h. r. számú teleknek, és a pécskai-utóni 3. számú ház és 16. h. r. számú teleknek néhai Ökrösy Andrásné, született Krau Éva hagyatékát képező hanyadrészéhez örökjoggal birnak, miszerint ezen hirdetmény közzétételétől számított 45 napok alatt annál bizonyosabban jelentkezzenek, minthogy ellenesetben a körülírt ingatlanok folyamodó Ökrösy Andrásnak átadandó fognak.

Arad sz. kir. város törvényszékének 1871. évi június hó 3-án tartott üléséből.

Ottubay Károly,

hely. főbíró.

Biris Gergely,

aljegyző.

Haszonbérleti hirdetés.

A pécskai magy. kir. kincst. tekintetes igazgatóság folyó évi június hó 1-én 1750. sz. a. kelt rendeleté folytán az aradi Maros átkelési czéljából fentartandó komp átjárási révjog azon előre nem látható napot kezdve, a melyen a közlekedés a mostani marosi hidon be fog szüneteltetni, azon napig a melyen a közlekedés az új hidon, vagy pedig a kijavított régi hidon megnyíland, felsőbbi jóváhagyás fentartása mellett f. évi június hó 26-án délelőtti 9 órakor az alulírt Aradon székelő magy. kir. államjagv. tisztartóságánál kápolna-utca 7-ik számú kincstári épületben nyilvános árverés útján bérbe adandó fognak.

Bérleti kívánók az árveréshez illően meghivatnak, kik kötelesek szakképzettségüket, valamint vagyonai állásukat hiteles okmányokkal igazolni és 10% bánatpénzt letenni.
Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak, ha azok a kellő bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel, továbbá a vagyonai állást igazoló hiteles okmányokkal ellátva legkésőbb a szóbeli árverés megkezdése előtt érkeznek bérmentesen, a bértárgy melyre az ajánlat tétetik megnevezendő és kiemelendő, hogy ajánlattevő a bérbeadott tárgyat, valamint a haszonbéri feltételeket ismeri, s azok alapján teszi ajánlatát, az ajánlatban betűkkel és számmal kiírandó a felajánlott bérösszeg.

Utó-ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. — Bérleti kívánók, kik vagyonai állásukat kellőleg nem igazolták, a multra nézve hátralebb vannak, vagy pedig csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak — kincstári bérletbe nem bocsátatnak.

Aradon, június hó 12-én 1871.

Magy. kir. kincst. ménesi tisztartóság.

Arlejtési hirdetmény.

509-1-3

Az aradi polgári lövészegylet által a városligetben tervezett nyilvános épület felépítése tekintetéből 1871. évi június hó 26-án d. u. 5 órakor a lövöldei teremben zárt ajánlatok elfogadása mellett szóbeli nyilvános árlejtés fog tartatni.

Mire az árlejtésben résztvenni kívánók azzal hivatnak meg, hogy a 24190 ft kiküldési árak 5. százaléka az árlejtéskor készpénzben vagy állampapírokban bánompénzzel leteendő, vagy a zárt ajánlatához melléklendő, — a terv költségvetés, árlejtési és építési feltételek pedig az árlejtés napja előtt is Náray Imre főlövész-mester urnál betekinthezők.

Az építő bizottmány.

Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Aradváros törvényszékének mint telekkönyvi hatóságnak 1871. évi május hó 13-ik napján 619. sz. a. kelt végzése alapján ezennel közhírré tétetik, miszerint Schwester Szidonia aradi lakosnőnek mint végrehajtó felperesnek Thezauróvis Mária budai lakosnő mint végrehajtást szenvedő alperesnő elleni 330 frt tőkekövetelés és törvényes járuléka erejéig, az utóbbitól bíróság lefoglalt, — az Aradvárosi 613. számú tjb. A. + 1. alatt lefoglalt 1799 forintra becsült Arad belvárosi választó-utczai 31-ik számú ház és helyrajzi 732. számú beltelek 1871. évi július hó 26-ik napján d. u. 3 órakor mint első árverési hatánapon, — és esetleg 1871. évi augusztus hó 26-ik